

Tietojohtamisen opetusta Tampereella jo 20 vuotta – työpajassa kurkotettiin tulevaisuuteen

Tampereen yliopistossa on tehty tietojohtamisen opetusta ja tutkimusta jo 20 vuoden ajan. Tätä juhlittiin 8.11.2019 Tampereen yliopiston Hervannan kampuksella avoimessa tapahtumassa, jonne tietojohtamisen opiskelijat ja alumnit, tietojohtamisen yksikön henkilökunta sekä yhteistyökumppanit olivat tervetulleita. Tietojohtaminen ry osallistui päivän ohjelmaan järjestämällä yhdessä yliopiston kanssa tietojohtamisen tulevaisuutta hahmottavan työpajan.

TEKSTI: MARJUKKA NYBERG

Juhlinta Tampereella alkoi inspiroivista puheenvuoroista koostuvalla seminaarilla, jossa mm. yksikön johtaja, professori Nina Helander muisteli koulutuksen kehittymistä vuodesta 1999 tähän päivään.

Ensimmäiset tietojohtamisen opiskelijat aloittivat Tampereella opiskelunsa syksyllä 1999. Samana lukuvuonna perustettiin myös opiskelijoiden ainejärjestö Tietojohtajakilta Man@ger. Kahdenkymmenen vuoden aikana tietojohtamisen opetus ja siihen kytkeytyvä tutkimus ovat löytäneet hyvin paikkansa myös Tampereen yliopiston uudistusten keskellä, kiitos osaavan henkilöstön ja aktiivisen opiskelijakunnan, samoin kuin tiiviiden yhteistyösuhteiden.

Työpajat hahmottivat tulevaisuutta

Seminaarin jälkeen kokousväki jakautui useampaan työpajaan. Tietojohtamisen tulevaisuutta koskevat kaksi peräkkäistä työpajaa toteutettiin yhteistyössä Tietojohtaminen ry:n ja yliopiston kesken. Tampereelta vetäjänä toimi tutkijatohtori Vilma Vuori, yhdistystämme edusti allekirjoittanut. Työpajojen tavoitteena

oli selvittää, miten osallistujat näkevät tietojohtamisen nyt ja sen kehityssuunnat tulevien kymmenen vuoden aikana. Osallistujia oli molemmissa työpajoissa parisenkymmentä, opiskelijoita, alumneja sekä Tampereen yliopiston henkilökuntaa.

Molemmissa työpajoissa noudatettiin samaa rakennetta: haettiin vastausta neljään pääkysymykseen, joille oli annettu oma seinätilansa ajatuksien keräämiseksi. Osallistujat liikkuivat vapaasti käytettävissä olevassa tilassa näiden neljän teeman välillä pohtien omia vastauksiaan ja tuoden panoksensa post-it-lapuilla kyseiseen seinään. Käsiteltävät teemat olivat

1. Mitä tietoja ja taitoja tietojohtajalla tulee olla v. 2030?
2. Miten organisaatiot hyödyntävät tietojohtamisen oppeja v. 2030?
3. Tietojohtamisen juurtuminen organisaatioihin
4. Miten tietojohtamista voi mitata?

Tietojohtamisen tulevaisuutta kuvailtiin mm. seuraavin tavoin:

Tietojohtajalta vaaditaan entistä enemmän ja syvällisempää sekä ihmiskeskeisyyttä että teknologian osaamista. Toisaalta ymmärrys ihmisen toiminnasta ja tarpeista ja toisaalta prosessiosaaminen sekä työkalujen ja analyysimenetelmien hallinta tulevat korostumaan.

Tietojohtamisen oppeja uskotaan hyödynnettävän mm. siten, että saadaan mahdollisuudet paremman kokonaiskuvan luomiseen, pystytään automatisoimaan aikaa vieviä toimintoja, tehostetaan toimintatapoja, pystytään paremmin perustelemaan päätöksiä ja viestimään niistä.

Tietojohtamisen juurtuminen organisaatioihin kohtaa sekä esteitä että edistäviä tekijöitä. Edellisiin kuuluvat mm. liiallinen IT-dominanssi, tietoturvariskit, yleinen muutosvastaisuus, dataan pääsyn esteet ja järjestelmien jäykkyys, jälkimmäisiin taas ymmärryksen lisääntyminen tiedon merkityksestä, se että tiedon hyötyjä pystytään ”myymään” organisaatioissa, vanhojen sukupolvien eläköityminen ja se, että

tietotyötehtävien erilaistuminen mahdollistaa yhä paremman urakehityksen seuraavalle sukupolvelle.

Tietojohtamisen mittaaminen vaikutti työläim-mältä pähkinältä. Seuraavia ehdotettiin: ihmisten oma kokemus tiedonkulun paranemisesta, mitattava ajan säästö, lisäarvo päätöksenteolle, uusien ideoiden määrän kasvu, automatisoitujen prosessien määrä, aineettoman pääoman kasvu, tiedon laadun parane-minen, prosessien mitattava tehostuminen.

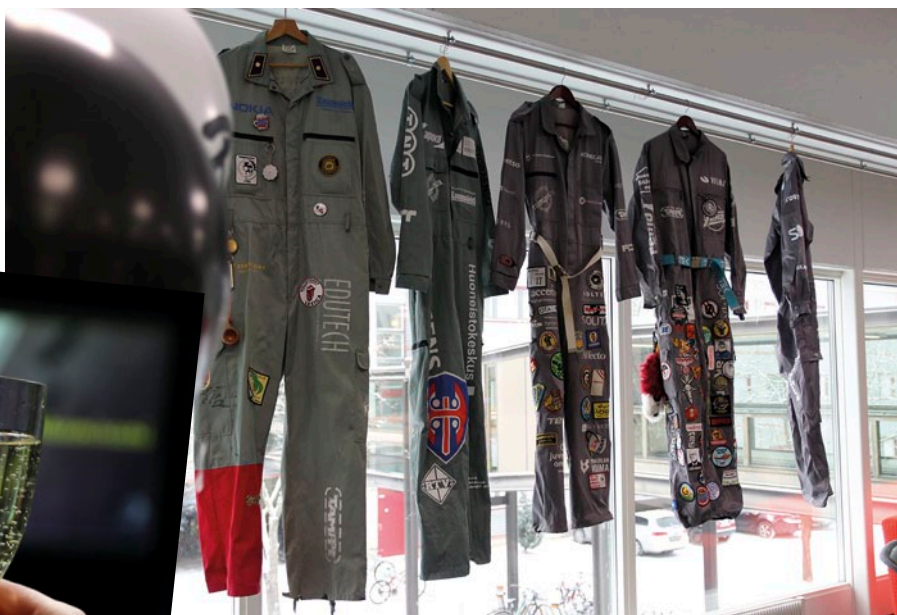
Tampereen tulevaisuus 2040

Mitä seuraavat 20 vuotta tuovat sitten tullessaan tamperelaiselle tietojohtamisen opetukselle, tutki-mukselle ja opiskelijoille? Tietojohtaminen tarjoaa di-gitalisoituvassa yhteiskunnassa yhä ajankohtaisempa-na alana erinomaisen sillan yhteiskunnan, terveyden ja tekniikan välille hyödyntäen tietotekniikan laajoja mahdollisuuksia. Tietojohtamisessa on meneillään useita yhteiskunnan ajankohtaisia haasteita ratkovia yhteishankkeita useiden tieteenalojen kanssa, ja täl-lainen monitieteinen tutkimusasetelma tulee entises-tään lisääntymään tulevien 20 vuoden aikana.

Käytännön haasteiden ratkomisessa tarvitaan kokonaisvaltaista lähestymistapaa niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla. Kansainvälisellä tutki-muskentällä tämä kokonaisvaltainen lähestymistapa on kuitenkin haasteellinen, sillä tiedekenttä on vah-vasti fokusoitunut esimerkiksi information systems (IS) tai knowledge management (KM) genreihin. Kansainvälistä tutkimusidentiteettiä rakennetaan-kin tietojohtamisen yksikön professoreiden ja tutkijoiden voimin näillä eri foorumeilla vahvasti oman tutki-musalueen näkökulmasta, ja tämä suuntaus jatkuu myös tulevina vuosina.

Opetuksen näkökulmasta tulevaisuus näyttää myös valoisalta. Tampereen yliopiston Tietojohtami-sen alumneja on yli 450 ja uusia opiskelijoita aloittaa n. 50 joka vuosi. Tietojohtamisen tutkinto tulee enti-sestään vahvistamaan asemiaan uusien opiskelijoiden etsiessä omaa tulevaisuuden alaansa, sillä tietojohtaji-en työmahdollisuudet laajenevat entisestään digitali-saation lisääntyessä. Jo nyt osaavat tietojohtamisen opiskelijat ”revitään käsistä” oman alan töihin usein jo toisen tai kol-mannen opiskeluvuoden aikana. Viimeisimpien valmistuneiden kyselyn mukaan Tampereelta val-mistuvien tietojohtajien työllistymisprosentti on sata. ■

Kirjoittaja Marjukka Nyberg on M-Brain Oy:n perustaja ja Tie-tojohtaminen ry:n pitkäaikainen hallituksen puheenjohtaja.

Kuvat: Elina Suuronen